

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Затверджую
Директор ННІПІСН

Я.М. Рясвська

2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри медичної і
клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І.С. Клименко

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія

Спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ МАУП 2024

Розробник (-и) робочої програми навчальної дисципліни:

Слободяник Геннадій Іванович, професор кафедри медичної і клінічної психології

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології
Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко
(підпис)

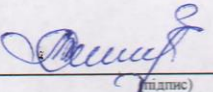
Робочу програму погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
225 Медична психологія
(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми
(підпис)

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник директора Т.В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

на 20___/20___ н.р. (підпис) (ПІБ), «___» 20___ р., протокол №___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань – 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	Обов'язкова	
Модулів - 1	Спеціальність – 225 МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ	Рік підготовки	
Змістових модулів - 3		5-й	
Загальна кількість кредитів/годин - 3/90		Семестр	
		10-й	
	Лекції (год.)		
		20	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3-4 год.; самостійної роботи студента – 2-3 год.	Освітній рівень - МАГІСТР	Практичні(год.)	
		24	
		Самостійна робота(год.)	
		46	
		Всього	
		90	
		Вид контролю	
		Екзамен	

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни: оволодіти компетентностями різного напрямлення для досягнення кінцевих результатів навчання.

Метою викладання навчальної дисципліни "Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія" є формування в студентів фахових компетенцій та вмінь надавати медико-психологічну допомогу особам, які її потребують внаслідок життєвої кризи особистості, дії стресових факторів, в екстремальних умовах професійної діяльності та при надзвичайних ситуаціях; цивільному населенню та військовим у екстрених і кризових ситуаціях, в т.ч. у польових умовах, під час роботи розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення; здатності розв'язувати складні задачі та проблеми інноваційного характеру в сфері охорони психічного здоров'я населення, забезпечувати психопрофілактику, психодіагностику та психокорекцію, лікування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

Основними завданнями викладання дисципліни "Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія" є:

- формування наукових знань про сутність, природу та специфіку надзвичайних ситуацій, життєвої кризи особистості, екстрених станів;
- розуміння причин та особливостей перебігу надзвичайних ситуацій. кризових та екстрених станів людини;
- розуміння особливостей психічного життя особистості в умовах надзвичайних ситуацій, кризових та екстрених станів людини;
- засвоєння основних напрямків психологічної допомоги у надзвичайних, екстрених, кризових ситуаціях;
- ознайомлення з основними механізмами становлення та розвитку психіки людини в умовах кризових, екстрених, надзвичайних ситуацій;
- оволодіння основними методиками визначення психоемоційних станів особистості з метою психологічної допомоги в умовах надзвичайних станів, кризових та екстрених життєвих ситуаціях;
- підвищення потенціалу набуття компетенцій, професійних знань і вмінь щодо майбутньої професійної діяльності лікаря-психолога.

Предметом дисципліни є психологія життєвої кризи особистості, надзвичайних та екстрених станів.

За структурно-логічною схемою дисципліна "Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія" вивчається після дисциплін «Загальна психологія», "Медична психологія. Вступ до спеціальності" "Експериментальна психологія та психодіагностика"

2.2. Очікувані результати: оволодіння компетентностями різного спрямування для досягнення кінцевих результатів навчання згідно програми 225 "Медична психологія"

2.2.1. Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.2.2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2.3. Спеціальні фахові (предметні) компетентності:

СК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

СК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих захворювань.

СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

СК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування із застосуванням елементів доказових методів психотерапії

СК 11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

2.2.5.Програмні результати навчання:

РН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для поінформованої аудиторії.

РН 3. Визначати попередній клінічний / психологічний / патопсихологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань.

РН 4. Застосовувати основні форми і методи психокорекції та психотерапії.

РН 10. Відшукувувати необхідну інформацію в професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати шю інформацію, застосовувати її для вдосконалення професійної практики.

РН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів надання допомоги.

РН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проєктів у сфері медичної психології.

РН 15. Приймати ефективні рішення, в тому числі в умовах невизначеності.

Після опанування дисципліни «Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія" студенти будуть

знати:

- специфічні ознаки кризової ситуації у житті людини;
- типологію життєвих криз особистості та критерії її побудування;
- основні психологічні теорії стосовно переживання людиною кризового стану;
- термінологію, яка вживається для опису перебігу кризових станів;
- сутність криз, що вивчаються в рамках курсу;
- принципи психологічної допомоги людині в кризових станах різних типів; • методи медико-психологічної допомоги особам з розладами психіки та поведінки внаслідок дії надзвичайних та екстрених ситуацій;
- психологічні техніки управління стресом та психологічного відновлення;

вміти:

- користуватись отриманими базовими теоретичними положеннями для здійснення психологічного аналізу криз розвитку та ситуативних криз;
- враховувати витоки (причини) і специфіку різних типів криз у побудуванні системи заходів, спрямованих на реадaptaцію людини у стані життєвої кризи;
- надавати медико-психологічну підтримку та допомогу людям, що опинилися в кризових ситуаціях, надзвичайних та екстрених ситуаціях.

3. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни ОК.

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 “Психологія життєвої кризи особистості”							
Тема 1.1 Кризи розвитку та діяльності особистості	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.2 Життєві кризи особистості, викликані зовнішніми чинниками	6	4	-	-	-	-	2
Тема 1.3 Вікові кризи	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.4 Кризи ідентичності, самореалізації та самоствердження	6	-	-	4	-	-	2
Тема 1.5 Поведінкові реакції особистості на кризи, спричинені зовнішніми факторами	6	-		4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 2 “Психологія екстремних станів”							
Тема 2.1 Поняття екстремної психологічної допомоги	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.2 Негативні емоційні переживання внаслідок травматичної події, невиліковні хвороби, ситуації втрати	6	4	-	-	-	-	2
Тема 2.3 Афект, його медико-психологічна характеристика	6	-	-	4	-	-	2
Тема 2.4 Екстрена медико-психологічна допомога в ситуаціях гострих психозів	6	-	--	4	-	-	2
Тема 2.5 Екстрена медико-психологічна допомога в ситуаціях високого суїцидального ризику	6	-	-	4	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	-	12	-	-	10
Змістовий модуль 3 “Психологія надзвичайних ситуацій”							
Тема 3.1 Поняття й класифікація надзвичайних ситуацій	6	4	-	-	-	-	2
Тема 3.2 Організація медико-психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.3 Психологія тероризму й “стокгольмський синдром”	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.4 Психологія травми й посттравматичних стресових розладів	6	-	4	-	-	-	2
Тема 3.5 Медико-психологічні аспекти стресостійкості, соціальної адаптації та реабілітації постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій	6	-	4	-	-	-	2
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	2						
Разом	30	4	-	16	-	-	10
Усього	90	20	-	24	-	-	46

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

«ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОЇ КРИЗИ ОСОБИСТОСТІ»

Лекція 1. " Кризи розвитку та діяльності особистості".

Поняття життєвої кризи особистості. Вікові кризи, їх значення в житті людини. Медико-психологічні проблеми, пов'язані з віковими кризами особистості. Поняття про віктимність особистості. Кризи

ідентифікації особистості, її ідентичності. •Криза статевої ідентичності як медико-психологічна проблема. Криза етнічної ідентичності. Кризи професійної діяльності особистості. Сімейні кризи. Кризи самореалізації та самоствердження особистості.

Ключові слова: життєва криза, психологія кризи, особистість, ідентичність, самоідентифікація, самореалізація, самоствердження, віктимність, вікові кризи, діяльність.

Література [1-17]

Лекція 2. «Життєві кризи особистості, викликані зовні чинниками.

Зовнішні чинники, що можуть спричинити життєву кризу. Хвороба як життєва криза. Медико-психологічні аспекти інвалідизуючих хвороб, вмирання та смерті. Медико-психологічні аспекти втрати. Криза зміни місця проживання. Криза втрати роботи. Поведінкові аспекти кризових ситуацій. Діагностика кризових станів. Надання медико-психологічної допомоги в кризових ситуаціях.

Ключові слова: життєва криза, особистість, хвороба, втрата, поведінка, діагностика, медико-психологічна допомога.

Література [1-17]

Практичне заняття 1. Вікові кризи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4 ;

Додаткові: 5-17

Практичне заняття 2. Кризи ідентичності, самореалізації та самоствердження. Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4; Додаткові: 5-17

Практичне заняття 3. Поведінкові реакції особистості на кризи, спричинені зовнішніми факторами.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-

Теми для самостійної роботи:

1. Поняття життєвої кризи особистості. Вікові кризи, їх значення в житті людини.
2. Медико-психологічні проблеми, пов'язані з віковими кризами особистості.
3. Поняття про віктимність особистості.
4. Криза статевої ідентичності як медико-психологічна проблема.
5. Криза етнічної ідентичності.
6. Кризи професійної діяльності особистості.
7. Сімейні кризи.
8. Кризи самореалізації та самоствердження особистості.
9. Зовнішні чинники, що можуть спричинити життєву кризу.
10. Хвороба як життєва криза. Медико-психологічні аспекти інвалідизуючих хвороб.
11. Медико-психологічні аспекти невиліковних хвороб, паліативної медицини, вмирання та смерті.
12. Медико-психологічні аспекти втрати.
13. Криза зміни місця проживання. Медико-психологічні проблеми мігрантів, внутрішньо переміщених осіб, переселенців, біженців.
14. Криза втрати роботи.
15. Поведінкові аспекти кризових ситуацій.
16. Діагностика кризових станів.
17. Надання медико-психологічної допомоги в кризових ситуаціях.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «ПСИХОЛОГІЯ ЕКСТРЕНИХ СТАНІВ»

Лекція 1. "Поняття екстреної психологічної допомоги. "

Поняття екстрених ситуацій, їх класифікація. Вплив екстреної ситуації на психологічний та психічний стани особистості. Поведінкові реакції особистості в екстрених ситуаціях. Діагностика екстрених психічних станів. Негативні психічні стани, їх причини. Фактори, що провокують екстрені психічні реакції особистості. Гострі психотичні стани: причини, ризики, надання допомоги. Поняття транспортного психозу. Реактивний психоз. Поняття афекту, причини його розвитку, експертне значення, диференціальна діагностика, надання допомоги. Суїцидальна поведінка особистості: причини, диференціальна діагностика, допомога, профілактика, групи ризику. Невідкладна психіатрична допомога. Медико-правовий аспект невідкладної психіатричної допомоги.

Ключові слова: психологія, екстрена ситуація, гострий психоз, афект, ризики, суїцидальна поведінка, невідкладна допомога, законодавство, профілактика.

Література [1-17]

Практичне заняття 1. Негативні емоційні переживання внаслідок травматичної події, невиліковної хвороби, ситуації втрати.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

Практичне заняття 2. Афект, його медико-психологічна характеристика.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

Практичне заняття 3. Екстрена медико-психологічна допомога в ситуаціях гострих психозів.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

Практичне заняття 4. Екстрена медико-психологічна допомога в ситуаціях високого суїцидального ризику.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

Теми для самостійної роботи:

1. Поняття екстрених ситуацій, їх класифікація.
2. Вплив екстреної ситуації на психологічний та психічний стани особистості.
3. Поведінкові реакції особистості в екстрених ситуаціях.
4. Діагностика екстрених психічних станів.
5. Негативні психічні стани, їх причини.
6. Фактори, що провокують екстрені психічні реакції особистості.
7. Гострі психотичні стани: причини, ризики, надання допомоги.
8. Поняття афекту, причини його розвитку, експертне значення, диференціальна діагностика, надання допомоги.

9. Суїцидальна поведінка особистості: причини, диференціальна діагностика, допомога, профілактика, групи ризику.

10. Невідкладна психіатрична допомога. Медико-правовий аспект невідкладної психіатричної допомоги.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-17

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

«ПСИХОЛОГІЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»

Лекція 1. "Поняття й класифікація надзвичайних ситуацій. "

Поняття про надзвичайну ситуацію. Класифікація надзвичайних ситуацій. Психологія тероризму. Види терористичних актів. Психологічний портрет терориста. Психологія поведінки заручників. Поняття "стокгольмського синдрому". Війна як надзвичайна ситуація. Реакції особистості на військову травму. Поведінкові реакції на надзвичайну ситуацію. Посттравматичний стресовий розлад: причини, діагностика, допомога, профілактика. Психофізіологія стресу. Первинні психічні стани при катастрофах. Психогенні психічні розлади. Адаптаційний синдром.

Ключові слова: надзвичайна ситуація, стрес, тероризм, заручники, "стокгольмський синдром", військова травма, ПТСР.

Література [1-171]

Лекція 2. "Організація медико-психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях. Нормативно-правові засади діяльності лікаря-психолога в надзвичайних ситуаціях. Самодопомога при гострих стресових реакціях. Організація медико-психологічної допомоги на місці надзвичайної ситуації. Міжнародний досвід надання медико-психологічної допомоги постраждалим. Медико-психологічна допомога в ситуації горя, втрати, при синдромі вигорання й вторинній травмі. Етичні аспекти медико-психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях. Основи психотерапії негативних психічних станів.

Ключові слова: надзвичайні ситуації, медико-психологічна допомога

Література [1-17]

Практичне заняття 1. Психологія тероризму й "стокгольмський синдром" Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-17

Практичне заняття 2. Психологія травми й посттравматичних стресових розладів. Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-17

Практичне заняття 3. Медико-психологічні аспекти стресостійкості, соціальної адаптації та реабілітації постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій. Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

Додаткові: 5-17

Теми для самостійної роботи:

1. Поняття про надзвичайну ситуацію. Класифікація надзвичайних ситуацій.

2. Психологія тероризму. Види терористичних актів. Психологічний портрет терориста.

3. Психологія поведінки заручників. Поняття "стокгольмського синдрому"

4. Війна як надзвичайна ситуація. Реакції особистості на військову травму.

5. Поведінкові реакції на надзвичайну ситуацію.

6. Посттравматичний стресовий розлад: причини, діагностика, допомога, профілактика. Психофізіологія стресу.

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота 1.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття життєвої кризи особистості. Вікові кризи, їх значення в житті людини.
2. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічні проблеми, пов'язані з віковими кризами особистості.

Самостійна робота 2.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття про віктимність особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Криза статевої ідентичності як медико-психологічна проблема.
3. Підготувати презентацію на тему: Криза етнічної ідентичності.

Самостійна робота 3.

1. Підготувати презентацію на тему: Кризи професійної діяльності особистості.
2. Підготувати презентацію на тему: Сімейні кризи.
3. Підготувати презентацію на тему: Кризи самореалізації самоствердження особистості.
4. Підготувати презентацію на тему: Зовнішні чинники, що можуть спричинити життєву кризу.

Самостійна робота 4.

1. Підготувати презентацію на тему: Хвороба як життєва криза. Медико-психологічні аспекти інвалідизуючих хвороб.
2. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічні аспекти невиліковних хвороб, паліативної медицини, вмирання та смерті.
3. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічні аспекти втрати.

Самостійна робота 5.

1. Підготувати презентацію на тему: Криза зміни місця проживання. Медико-психологічні проблеми мігрантів, внутрішньо переміщених переселенців, біженців. осіб,
2. Підготувати презентацію на тему: Криза втрати роботи.
3. Підготувати презентацію на тему: Поведінкові аспекти кризових ситуацій.
4. Підготувати презентацію на тему: Діагностика кризових станів.
5. Підготувати презентацію на тему: Надання медико-психологічної допомоги в кризових ситуаціях.

Самостійна робота 6.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття екстрених ситуацій, їх класифікація.
2. Підготувати презентацію на тему: Вплив екстреної ситуації на психологічний та психічний стани особистості

Самостійна робота 7.

1. Підготувати презентацію на тему: Поведінкові реакції особистості в екстрених ситуаціях.
2. Підготувати презентацію на тему: Діагностика екстрених психічних станів

Самостійна робота 8.

1. Підготувати презентацію на тему: Негативні психічні стани, їх причини.
2. Підготувати презентацію на тему: Фактори, що провокують екстрені психічні реакції особистості.

Самостійна робота 9.

1. Підготувати презентацію на тему: Гострі психотичні стани: причини, ризики, надання допомоги.
2. Підготувати презентацію на тему: Поняття афекту, причини його розвитку, експертне значення, диференціальна діагностика, надання допомоги.

Самостійна робота 10.

1. Підготувати презентацію на тему: Суїцидальна поведінка особистості: причини, диференціальна діагностика, допомога, профілактика, групи ризику.
2. Підготувати презентацію на тему: Невідкладна психіатрична допомога. Медико-правовий аспект невідкладної психіатричної допомоги.

Самостійна робота 11.

1. Підготувати презентацію на тему: Поняття про надзвичайну ситуацію Класифікація надзвичайних ситуацій.
2. Підготувати презентацію на тему: Психологія тероризму. Види терористичних актів. Психологічний портрет терориста.
3. Підготувати презентацію на тему: Психологія поведінки заручників. Поняття "стокгольмського синдрому"

Самостійна робота 12.

1. Підготувати презентацію на тему: Війна як надзвичайна ситуація. Реакції особистості на військову травму.
2. Підготувати презентацію на тему: Поведінкові реакції на надзвичайну ситуацію.
3. Підготувати презентацію на тему: Посттравматичний стресовий розлад: причини, діагностика, допомога, профілактика.

Самостійна робота 13.

1. Підготувати презентацію на тему: Психофізіологія стресу.
2. Підготувати презентацію на тему: Первинні психічні стани при катастрофах.
3. Підготувати презентацію на тему: Психогенні психічні розлади.
4. Підготувати презентацію на тему: Адаптаційний синдром.
5. Підготувати презентацію на тему: Нормативно-правові засади діяльності лікаря-психолога в надзвичайних ситуаціях.

Самостійна робота 14.

1. Підготувати презентацію на тему: Самодопомога при гострих стресових реакціях.
2. Підготувати презентацію на тему: Організація медико-психологічної допомоги на місці надзвичайної ситуації.
3. Підготувати презентацію на тему: Міжнародний досвід надання медико-психологічної допомоги постраждалим.
4. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічна допомога в ситуації горя, втрати.

Самостійна робота 15.

1. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічна допомога при синдромі вигорання.
2. Підготувати презентацію на тему: Медико-психологічна допомога при вторинній травмі
3. Підготувати презентацію на тему: Етичні аспекти медико-психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях.
4. Підготувати презентацію на тему: Основи психотерапії негативних психічних станів. **Критерії оцінювання:**

змістовність - 3 бали
відповідність темі та стилю оформлення - 2 бали

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- Завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань - максимум 25 балів.

Тестування за питаннями державного ліцензійного іспиту «Крок-2».

Тестування за питаннями «Крок-1» є допуском до екзамену.

Студенти відповідають на 20 питань, на тестування відводиться 20 хвилин. Якщо студент правильно відповідає на 12 та більше питань (>60%), то він отримує допуск до здачі екзамену. Якщо студент відповідає на 11 і менше питань, то він до екзамену не допускається і має перескласти це тестування. Екзамен проводиться в усній формі по білетах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Загальна психологія» - це вид науково-дослідної роботи студента, форма самостійного вивчення актуальних проблем, переданих начальною програмою курсу.

ІНДЗ - початковий етап науково-педагогічного дослідження, воно обов'язково має містити результати власного пошуку і висновків, відображати певний рівень навчальної компетентності студента щодо вирішення поставлених завдань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять та охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - навчально-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Критерії оцінювання ІНДЗ (навчально-педагогічного дослідження у вигляді есе)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткості послідовності викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Internet), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12

4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	1

Тематика реферативного дослідження:

1. Поняття життєвої кризи, стадії її розвитку.
2. Система «особистість-ситуація».
3. Психологічний час. Компетентність у часі.
4. Гостра й тривала стресові реакції.
5. Особливості кризових періодів дитячого віку та їх значення для особистості людини.
6. Криза середини життя, її медико-психологічні особливості.
7. Кризи зрілості та похилого віку, їх медико-психологічні особливості, фактори ризику.
8. Смиложиттєва криза. Аналіз прикладів смыложиттєвої кризи класичній літературі.
9. Віктимна та безпечна поведінка.
10. Віктимні внутрішньоособистісні конфлікти.
11. Психодіагностика віктимності.
12. Сектантство як наслідок наявності віктимного комплексу особистості.
13. Гомосексуалізм як медико-психологічна, соціальна, морально-біотична проблема.
14. Професійне вигорання, його причини та механізми. Проблема психічного вигорання лікаря-психолога
15. Психологія безробіття.
16. Психологічні стани онкохворих.
17. Психологічні особливості хворих після трансплантації та протезування.
18. Проблема стигматизації психічно хворих.
19. ВІЛ-позитивність як джерело стигматизації.
20. Лепрозорій: медико-психологічні, епідеміологічні, біотичні аспекти.
21. Стратегії життя з ВІЛ. Медико-психологічна допомога ВІЛ-позитивним клієнтам.
22. Медико-психологічні аспекти карантину як джерела кризи.
23. Бойові дії як травмуючі подія.
24. Медико-психологічна характеристика тимчасово переміщених осіб.
25. Фактори, що супроводжують перебування в умовах воєнних дій та визначають психологічний стан людини.
26. Симптоми та форми виявлення ПТРС.
27. «В'єтнамський синдром», «афганський синдром». Проблема ПТСР в учасників АТО.
28. Психологія панічних реакцій
29. 3. Фрейд про Ерос і Танатос.
30. Медико-психологічні та біотичні аспекти паліативної медицини.
31. Ставлення до смерті та його зміна з розвитком суспільства.
32. Спільні закономірності в анамнезі хворих на онкологію. Психологічний профіль онкохворого.
33. Завдання лікаря-психолога в хоспісній допомозі.
34. Теорії суїцидальної поведінки.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1-4;
Додаткові: 5-17

5.5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Екзамен

5.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Поняття життєвої кризи.
2. Класифікація життєвих криз.
3. Визначення системи «особистість-ситуація».
4. Стадії розвитку життєвої кризи.
5. Психологічно здорова особистість.
6. Психологічний час. Компетентність у часі.
7. Гостра й тривала стресові реакції.
8. Кризові періоди дитячого віку.
9. Криза середини життя.
10. Кризи зрілості та похилого віку.
11. Смисложиттєва криза.
12. Визначення віктимності.
13. Гіпер- та гіповіктимність.
14. Норми безпечної поведінки.
15. Віктимні внутрішньоособистісні конфлікти.
16. Типи жертв.
17. Травмофілія.
18. Рольова віктимність.
19. Фактори віктимізації.
20. Види віктимізації
21. Психодіагностика віктимності.
22. Сектантство як наслідок наявності віктимного комплексу особистості.
23. Визначення понять: стать, гендер, квір, статево-рольова ідентичність.
24. Теорії гомосексуалізму.
25. Фактори, що зумовлюють гомосексуальність: біологічні, соціальні, психологічні.
26. Терапія гомосексуалізму: афірмативна та конверсивна, її складові.
27. Професійне вигорання, його причини та механізми.
28. Професійний аутизм.
29. Професійний маргіналізм.
30. Професійний успіх як криза.
31. Психологія безробіття
32. Реакція особистості на невиліковну хворобу (власну або близької людини).
33. Психологічні стани онкохворих
34. Психологічні особливості хворих після трансплантації та протезування.
35. Стигматизуючі хвороби.
36. Стигма психічно хворих, недоумкуватих, осіб на інвалідних візках.
37. ВІЛ-позитивність як джерело стигматизації
38. Зовнішня та внутрішня стигма.
39. Суспільні стереотипи. Методи зменшення впливу стигми суспільство.
40. Етапи життя з ВІЛ та їх специфіка.
41. Депресія ВІЛ-позитивних.
42. Гендерна специфіка переживань у зв'язку з ВІЛ-інфікуванням
43. Стратегії життя з ВІЛ.
44. Медико-психологічна допомога ВІЛ-позитивним клієнтам.
45. Медико-психологічні аспекти карантину як джерела кризи.
46. Поняття травматичної події.
47. Види травмуючих подій
48. Види реакції на травму.
49. Посттравматичний стресовий розлад.
50. Бойові дії як травмуючі події.
51. Фактори, що супроводжують перебування в умовах воєнних дій та визначають психологічний стан людини.

52. Симптоми та форми виявлення ПТРС
53. «В'єтнамський синдром», «афганський синдром». Проблема ПТРС в учасників АТО.
54. Психологія тероризму.
55. Основні принципи допомоги заручникам.
56. Паніка.
57. Поняття танатології та паліативної медицини.
58. Ставлення до смерті та його зміна з розвитком суспільства.
59. Динаміка термінальних переживань.
60. Спільні закономірності в анамнезі хворих на онкологію.
61. Психологічний профіль онкохворого.
62. Варіанти психологічної допомоги онкохворим.
63. Специфіка роботи з онкохворими дітьми
64. Підтримка родини.
65. Поняття горя.
66. Психологічна допомога невиліковно хворим.
67. Психологічна підтримка при втраті близької людини.
68. Завдання лікаря-психолога в хоспісній допомозі
69. Поняття «суїцидальна поведінка».
70. Визначення понять: самогубство, спроба самогубства, пресуїцидальний період, недиференційоване підґрунтя суїцидальної поведінки, парасуїцидальні тенденції.
71. Феномен суїциду: ідеологічний, медичний, соціологічний аспекти.
72. Теорії суїцидальної поведінки.
73. Форми суїциду.
74. Психологічні складові акту самогубства.
75. Психодіагностика суїцидальної поведінки.

5.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість оцінок
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6. Рекомендовані джерела

6.1. Основна (базова) література:

1. Романовський О. Г. Психологія екстремальних та кризових ситуацій: навч.-метод. посібник / О. Г. Романовський, А. І. Черкашин, Л. М. Грень та ін.-Харків: Вид.-во Іванченка І. С., 2022.- 356 с.
2. Черезова І. О. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. О. Черезова.- Бердянськ: ЮДПУ, 2016.- 193 с.
3. Кісарчук З. Г. (ред.). Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових подій: метод. посібник. - К.:Логос, 2015.- 207 с.
4. Методичні рекомендації "Перша психологічна допомога. Алгоритм дій". К.: МОН, 2022.- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vl387729-22#n10>

6.2. Додаткова література:

5. Булах І. С. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. С. Булах.- Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015.
6. Байер О. О. Життєві кризи особистості: навч. посібник / О. О. Байєр.-Дніпропетровськ: Вид.-во ДНУ, 2010.- 244 с.

7. Черезова І. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. Черезова.- Бердянськ, 2016.- 193 с.
8. Малкіна-Пих І. Г. Екстремальні ситуації / І. Г. Малкіна-Пих.- М.: ЕКСМО, 2006 (рос.)
9. Орбан-Лембрик Л. Є. Соціальна психологія: навч. посібник /Л. Є. Орбан-Лембрик.- К.: Академвидав, 2005.
10. Осипова А. А. Довідник психолога по роботі в кризових ситуаціях / А. А. Осипова. - Р.н/Д: Фенікс, 2006 (рос.)
12. Титаренко Т. Життєві кризи: технологія консультування (в 2-х ч.) / т. Титаренко.- К.: Главник, 2007.
13. Приходько І. І. Психологія екстремальної діяльності: навч. посібник / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін.- Х.: НА НГУ, 2016.- 571 с.
14. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін. - Київ. - 2017.- 400 с.
15. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Серeda І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.
16. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Рощина. - Київ. Юстон. - 2016.- 212 с.
17. Вказівки щодо збереження психічного здоров'я військовослужбовців в зоні застосування військ (сил) та під час відновлення боєздатності військових частин (підрозділів) / А.В. Верба, О.А. Барбазюк, А.В. Швець, В.В. Стеблюк та ін. // під заг. ред. Головного психіатра МО України, доктора медичних наук О.В. Друзя, Головного психіатра МВС України, доктора медичних наук Гічуна В.С. К., 2017. - 83 с.